

Wysakowska, Beata

Wizyta dra R. Fundarka w Polsce

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 33/4, 1056-1057

1988

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

parli doc. A. Paluch i mgr I. Arabas. Natomiast doc. W. Budziszewska zwróciła uwagę na potrzebę sporządzenia kartotek roślin i ich zastosowania, łącznie z pełnym materiałem bibliograficznym.

W zakończeniu sympozjum doc. Barbara Kuźnicka podsumowując i zamykając obrady, podkreśliła interdyscyplinarny charakter sesji. Jest to dla przyszłości badań nad historią lekoznaństwa bardzo ważne.

W Pracowni Historii Farmacji prowadzone są prace w 2 kierunkach: 1) historii nauki — głównie historii farmacji i chemii — oraz 2) etnofarmacji, dziedziny z pogranicza nauk przyrodniczych i humanistycznych. Kierunek pierwszy reprezentowany jest przez Zespół Historii Farmacji i Chemii, drugi — przez Seminarium Etnofarmaceutyczne (obydwie instytucje działają pod patronatem Pracowni). W tej sytuacji problemy, którym poświęcone było sympozjum, mogą być rozwijane w ramach Seminarium, aż do czasu, gdy — być może — powstanie inny zespół badawczy. Propozycja rozpoczęcia starań o czasopismo, które byłoby poświęcone etnonomom przyrodniczym jest słuszna i celowa. Istnieją już w świecie takie pisma, jak „Journal of Ethnopharmacology”, „Curare”, „Ethnobotanik”. Jednak realia dnia dzisiejszego małą stwarzają nadzieję na powołanie podobnego czasopisma w Polsce. Mimo to Pracownia w pełni popiera projekt i będzie sprzyjać wszelkim w tym kierunku działaniom. Problem opracowania pełnej kartoteki roślin leczniczych jako materiału dokumentacyjnego jest bardzo ważny ze względu na planowany słownik historycznych nazw synonimicznych roślin leczniczych w Polsce. Od wielu lat gromadzone materiały do kartotek gatunków będą miały nowy wzór zapisu.

Beata Wysakowska
(Warszawa)

WIZYTA DRA R. FUNDARKA W POLSCE

W dniach 24-27 V 1988 r. przebywał w Polsce, na zaproszenie Instytutu Historii Nauki, Oświaty i Techniki PAN, dr Radoslav Fundarek, wybitny historyk farmacji, twórca Muzeum Farmacji w Bratysławie.

Celem pobytu dra Fundarka było zapoznanie się z działalnością Pracowni Historii Farmacji, zajmującej się tematyką zblizoną do jego zainteresowań oraz nawiązanie współpracy w zakresie etnofarmacji.

26 maja 1988 r. odbyło się seminarium Pracowni Historii Farmacji, na którym dr R. Fundarek wygłosił referat pt. „Z badań nad historią leków naturalnych w Słowacji”. Zainteresowania dra R. Fundarka skupiają się wokół historii leków pochodzenia naturalnego (roślinnych, zwierzęcych i mineralnych) oraz historii lecznictwa ludowego. Bierze on udział w opracowywaniu programu badawczego „Rozwój leków naturalnych w Słowacji od czasów najdawniejszych do chwili obecnej”. W swojej pracy badawczej autor korzysta przede wszystkim z rękopisów, jak np. XVII w. rękopisy liptowskie (oryginał znajduje się w Budapeszcie, w Bratysławie są fotokopie), XVIII w. orawski rękopis poświęcony lekom roślinnym, czeskie herbarze z XVI w., farmakopee stosowane na terenie Słowacji (Augsburska, Wiedeńska i Praska).

Dr Fundarek współpracuje z etnografami (z Zakładem Etnografii Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu w Bratysławie w zakresie etnofarmacji) oraz z językoznawcami (z Instytutem Języka Słowackiego w zakresie terminologii botanicznej). Jednak do tej pory nie dopracowano się wspólnej metody działania. Prof. Tadeusz Bienkowski, zainteresowany problematyką mineralogiczną, zapytał prele-

genta o charakterystyczny dla Słowacji kamień leczniczy — w Polsce minerałem takim był i jest bursztyn. Dr Fundarek poinformował, że w górniczych miastach Słowacji wydobywano złoto, srebro, miedź, które miały zastosowanie lecznicze. Na Spiszu występowały wody mineralne, zawierające sole miedzi i żelaza. Referent podał także, że wędrowni olejkarze w Karpatach stosowali bursztyn z Polski.

Doc. Wanda Budziszewska podała, że językoznawcy z Krakowa (m.in. dr L. Wajda-Adamczykowa) opracowują słownik nazw roślin, prowadzą także badania na Podhalu i na Spiszu. Pożądane byłyby więc studia porównawcze. Dr R. Fundarek wspomniał o XVIII w. herbarzu mnicha Cypriana z Czerwonego Klasztoru, obecnie znajdującym się w Muzeum Tatrzańskiego Parku Narodowego w Tatrzańskiej Łomnicy. Herbarz ten zawiera nazwy niemieckie, polskie, łacińskie oraz ludowe spiskie. Stanowi on cenne źródło słowacko-polskie dla studiów porównawczych.

Na zakończenie doc. Barbara Kuźnicka poinformowała o stanie badań etnofarmaceutycznych w Polsce. Podkreśliła konieczność współpracy międzynarodowej. Podzieliła się także wrażeniami z sympozjum „Leki naturalne w tradycji naukowej i ludowej”, które odbyło się w Ciechanowcu w maju br.

Podczas pobytu w Warszawie dr Radosław Fundarek zapoznał się ze zbiorami m.in. Muzeum Marii Skłodowskiej-Curie oraz Muzeum Farmacji.

Beata Wysakowska
(Warszawa)

Z KRAJU

Z PRAC ZESPOŁU SEKCJI HISTORII FARMACJI POLSKIEGO TOWARZYSTWA FARMACEUTYCZNEGO

Zespół Sekcji Historii Farmacji PTFarm działa w kadencji od 6.5.1986 r. pod kierunkiem dr Władysława Szczepańskiego, a sekretariat prowadzi mgr Jadwiga Brzezińska. Zespół zrzesza ok. 300 historyków farmacji w 15 sekcjach przy terenowych Oddziałach Polskiego Towarzystwa Farmaceutycznego. Na posiedzeniach zespołu, które odbyły się do 1.1.1988 r. wygłoszono 4 referaty. Ponadto omawiane były sprawy: realizowania zadań badawczych jednostkowych i zbiorowych, sprawy zjazdów i sympozjów historycznych, zabytków farmaceutycznych, gromadzenia dokumentacji, podejmowania akcji popularyzowania dziejów farmacji w środkach masowego przekazu, współpracy z wydawnictwami, organizacji imprez jubileuszowych w terenie, nowych wydawnictw z zakresu historii farmacji.

Terenowe Sekcje Historii Farmacji zorganizowały w latach 1986/87 — 71 zebrań naukowych, na których członkowie sekcji wygłosili 113 referatów naukowych. Zebrania Zespołu i Sekcji stanowią nie tylko platformę do prezentowania prac badawczych, ale inspirują do ich podejmowania, umożliwiają wymianę doświadczeń i informacji. Służą także do konsolidowania inicjatyw organizacyjnych, a było ich w 1986 i 1987 r. sporo.

Największym wydarzeniem w działalności Zespołu w tej kadencji był XIII Naukowy Zjazd PTFarm w Katowicach, w dniach 11.-12.9.1986 podczas którego dyscyplina naukowa historia farmacji miała wydzieloną odrębną Sekcję. Obradom jej przewodniczyła doc. dr hab. Barbara Kuźnicka. Należy podkreślić dużą frekwencję słuchaczy, przydzielenie Sekcji Historii Farmacji wielkiej, nowoczesnie wy-